დათო პარპაქაძე

Fragmentarium V, VI, VII

გამომცემლობა *მერწყული*

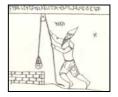
თპილისი 2013

Dato Barbakadze

Fragmentarium V, VI, VII

First Edition February, 2013 Tbilisi

Dato Barbakadze was born in Tbilisi in 1966. In 1984 he finished vocational school as a metal craftsman. In 1991 he graduated from Tbilisi State University, Department of Philosophy and Psychology. In 1992-94 Dato Barbakadze was PhD student at Tbilisi State University, Department of Sociology. In 1991-2001 Dato Barbakadze led academic courses in History of Philosophy, Foundation to Philosophy and Logical Thinking, published a literary magazine The Philology and The Literature Newspaper. In 2002-2005 he lived in Germany and earned for living as a freelance writer, thereby studying philosophy, sociology and ancient history at Munister University. His books are published in German speaking countries, some are translated into English and French, as well as in languages of post-soviet countries. Dato Barbakadze received prizes and literary scholarships outside Georgia. He is member of several international literary unions and societies. He published more then twenty books (poetry, prose, essays and translations).

Mertskuli Verlag Tbilissi 2013

ISBN 978-9941-0-5264-4

FRAGMENTARIUM V

მეტად დროული პოეტური ანთოლოგია

განმარტება აქტუალური, უცვლელი პუბლიკაციისთვის

წინამდებარე ანთოლოგია მკითხველმა 2010 წლის 27 აგვისტოს მიიღო (მეტად დროული პოეტური ანთოლოგია, გამომცემლობა პოლილოგი, თბილისი, 2010, გამომცემელი დათო ბარბაქაძე). ანოტაციაში აღნიშნული იყო: "უსახსრობის გამო წიგნი გამოდის მხოლოდ ოთხ ეგზემპლარად და სამი ეგზემპლარი საჩუქრად გადაეცემა საქართველოს პარლამენტის ეროვნულ ბიბლიოთეკას". ანთოლოგიაში შესული ყველა პოეტური ტექსტი უკვე ცნობილი იყო მკითხველისთვის: ფირუზ (იგივე მამუკა) ჩხეიძე გასული საუკუნის 90-იან წლებში ბეჭდავდა თავის ლექსებს ჟურნალ "პოლილოგში"; აშუღმა ოგანეზა ახალციხელმა წარმატებით იასპარეზა 2007 წლის 21 თებერვალს საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსა და სსიპ "ირმის ნახტომის" მიერ ერთობლივად ორგანიზებულ, დედაენის დღისადმი მიძღვნილ ინტერნეტ-ფორუმ-კონკურსში და თითქმის გაიმარჯვა კიდეც. ღურმიშხან ტაბატაძის ლექსები კი ინტერნეტსივრცეში პირველად 2007 წელს გავრცელდა.

[2010 წლის 27 აგვისტოს გამოცემული ანთოლოგიის წინასიტყვა]

ძვირფასო მკითხველო, აგერ უკვე წლებია, რაც ქართული პოეზიის უბადლო ცას მიმოუფრენს მგოსანთა ერთი ჯგუფის ძარღვიანი და მამულის ტკივილით ბეჭდამშვენებული ლირიკა. ქართველი კაცის მარადიული სატკივრით აკვნესებული ჩანგის ნათელი მოსავს ამ ავტორთა ხმას და იგი ამაყად გაისმის ჩვენს გულებში. მკითხველმა საზოგადოებამ იმთავითვე შეიყვარა და შეისისხლხორცა ის უშუალობა და სიცინცხალე, რომლითაც, როგორც ოკეანე წმინდა მარილით, გაჟღენთილია მათი თითოეული ლექსი, თითოეული სტრიქონი და თითოეული ასონიშანი. და რაოდენ სასიხარულოა, რომ მათი ხმა გაისმის იმ პოეტურ სცენაზე, რომლის ყოველი მეორე თუ არა, მესამე წარმომადგენელი მაინც დიდი პოეტია. დიდთა შორის დიდის გამოსავლენად კი ხალხის გულს უნდა ჩავხედოთ და იქ ამოვიკითხოთ ალალმართალი შეფასებანი, რაც პოეტური სიტყვის უტყუარი საზომი და სასწორია. როგორც ამქვეყნად ყველა დიადი პოეზია, წინამდებარე ანთოლოგიაც გაჯერებულია ემოციებით, ფეთქვებით, პულსაციებით, ხალხური ტრადიციებისადმი უსაზღვრო ერთგულებით და სემიოტიკურ გამჭრიახობათა ეგზისტენციალური გაწონასწორებებით, რომელთა ფენომენოლოგიური მუხტი უხვად ეფრქვევა ქართული ლირიკის იმ სცენას, რომელზე ჯიუტად ასული თითოეული ახალი პოეტი ახალ სიტყვას ამბობს და ახალი ჰორიზონტების მაუწყებელია. შენ, ჰეი, ორბების გადმოსახედიდან ამაყად მომზირალო ქართულო პოეზიავ, შენთვის მოუძღვნიათ ეს ანთოლოგია დღემდე მორცხვად განკერძოებულ, მაგრამ ძალუმად ახმიანებულ მგოსნებს. სიტყვა "ანთოლოგიაც" ხომ ეტიმოლოგიურად სხვას არაფერს ნიშნავს, თუ არა "ანთებულ ლოგოსს" ანუ – ანთებულ სიტყვას, აბრიალებულ, დაკვესებულ, აალებულ, ცეცხლად ავარდნილ, კოცონად ანთებულ სიტყვას. "ლოგოსი" კი მარტო სიტყვას კი არა, კანონზომიერებასაც ნიშნავს. დიახ, მართლაც კანონზომიერია აქ წარმოდგენილი პოეტების ერთ ჭერქვეშ თავმოყრა, მათი პირწმინდა სიტყვის აღლუმი. და ეს მიუხედავად იმისა, რომ სამივე მათგანი ერთმანეთისგან რადიკალურად განსხვავებულ ხმის სიმებს ფლობს და ქართულ პოლიფონიაში ჰარმონიულად განზავდება. ერთ მუჭად შეკრული სამკუთხედის სამ ძლევამოსილ კუთხეს ქმნის მათი გმირული ბიოგრაფიაც, რომელიც სხვა არრა არის, თუ არა ვარდისფერ გზაზე წინ წამახული შუბ(ლ)ით სიარული. და ამ გზაწვრილზე პოეზიის თეთრი და მსუბუქად მოფარფატე მუზები იყონ მათი მფარველნი, აბა, ჰე!

ვაჟიკა უბნისელი

ფურუზ ჩხეიძე

ეფემერა

ეფემერული და ფერადი ქარების თანხლებით ქროდნენ ცხენების შეჯიბრებაზე ჩემი ლურჯი ცხენები,

საუკუნეს ბევრს ჩაუვლია, მაგრამ მხოლოდ მე გამიხსენებენ, როგორც პირველი წყების ნიაგარებით გაფრენილს.

სამწუხაროა, რომ ერთადერთი ვარ და ჩემი გზა და ლალის ახალი კართაგენები ცაზე წერია.

ქროლვის გარეშე ჩემთვის ბედი არაფერს არ ნიშნავს, ლურჯი ცხენები კი ჩემთვის ყველაფერია.

ეჰეი, ქაოსში დაკარგულს ქარი გამომეკიდება ძახილით: გალაკტიონ! ჩემი პოვნა კი ძალიან ძნელია.

სადაც ახლა ჯვარი და დაგვიანებული მტევნებია, იქ უკვდავი მაგიის მარმარილო აღიმართება.

მღვრიე უდაბნოეთის მაუწყებელი და მთებზე გადამართული ბევრი ქარავანი გაიშლება.

ჩემში ერთი წვეთიც კი არაა არაქართული სისხლი, ნერვის ერთი ძაფიც კი არაა არაპოეტის.

ო, რამდენი შურიანი თვალი დაბრმავდება იმის გამო, რომ ყოველთვის საიდუმლო სილამაზით იმარჯვებენ:

ლექსების შეჯიბრებაზე – მხოლოდ ინტეგრალები, ცხენების შეჯიბრებაზე – ისევ ლურჯი ცხენები.

აი, შორიდან დედამიწის გუგუნი ისმის, ელვა ელვაზეა მიკრული, ციდან ღვარი მოედინება.

ცოდვით გადაბუგული ღუმელივით გაქრა უკანასკნელი საძიებლების სევდიანი მიჯნა.

წამებმა აავსონ შეშლილი კიდეები და ველური ღამეები, ღამე მთვარეს ჩაეჭიდოს.

სულს ისევ ეფემერული საზღვარი სწყურია, უსაზღვროებასავით სწყურია სულს საზღვარი.

მითხარი, რას უნდა ნიშნავდეს ზენიტზე მდგარი შორეული პალმები? წინ! იმ უსაზღვრობაში დარდს გაუძლებ.

5

მე იქ გამარჯობას ვეტყვი ჩემსავით დიდ საიდუმლოს, იყოს ყველა მხრიდან სივრცე, ხსნა კი – არსაიდან.

ო, არასოდეს არ მომიცლია უბრალო ხმებისთვის, გამოუცნობი წყლულებითაა მსოფლიო დასერილი.

სიზმარეთის კოშკებს ნისლი გადაეცალა და განწირულ სულს იქით მოუკურცხლავს.

ნეტავ ჯოჯოხეთის დარდმა თან წამიყვანოს იქ, სადაც ბაღის ვარდები მაისს კარგავენ.

როცა მოვარდნილი ქარი ცას დაემუქრება, პოლუსს მძიმე ქვის ქუსლებს დავაბჯენ.

მდიდარი მემკვიდრესავით სავსე პეშვებით ვფანტავ ფანტასტიკურ მკვლელობებს და ივლისის ოცნებებს,

უყურეთ: პირველი მერიდიანი გამოჩნდა, ისევ დაღუპვას ვეძებ და სიბერეს დავცინი,

წარსულს ფოთლების იმედიანი გუნდი წყდება, გზები შემოდგომის ქარვებითაა მოფენილი.

დაე, თამაშის და ბრძოლის ყურებით გავერთო, მზეების ორგია და მთვარის მაგია იყოს,

მუდამ ხელებაღმართული ვიყო ამ ღრიანცელში მე, იმქვეყნიური დარდით დამწვარი ლანდი.

წმინდა ემბაზივით დამრჩეს ეს საიდუმლო, როგორც ღამე გადაწყვეტს, ისე მომექცეს ეფემერა.

ცხენების შეჯიბრებაზე! ცხენების შეჯიბრებაზე! ცხენების შეჯიბრებაზე გასწიეთ, ლურჯო ცხენებო!

თოვლი

ძალიან მიყვარს ხიდიდან ქალიშვილივით გადმოწოლილი იისფერი თოვლი,

ცივი სისველის მწუხარე გრძნობა და მოთმენილი სიყვარული. ძვირფასო, სულს თოვლი მივსებს და ყოველი დღე სიბერესთან მაახლოებს,

6

ჩემს სამშობლოში მე მხოლოდ ლურჯი ხავერდისნაირი უდაბნო

მოვიარე.

ოჰ, ასეთი ყოფილა ჩემი ცხოვრება: იანვარმა მიძმო, მაგრამ თოვლივით მკრთალი შენი ხელები ყოველთვის მემახსოვრება. ძვირფასო, ვხედავ, ვხედავ თოვლის დაფნაში უღონოდ დახრილ შენს ხელებს,

შენი მანდილიც ხან გამოჩნდება, ხანაც ქრება ამ უდაბნოში... ამიტომ მიყვარს ჩვენი მდინარის ხიდიდან გადმოფენილი იისფერი

თოვლი,

ქროლვის და მომავლის მწუხარე გრძნობა, და ერთმანეთზე მიწვენილი ზამბახები.

თოვს. ასეთი დღის ხარებამ ლურჯი და დაღლილი სიზმარი დამათოვა. იქნებ როგორმე გადავურჩე ზამთარს, იქნებ მიმატოვოს ქარმა.

გზაცაა, ნელი თამაშიცაა, შენ კი მარტო, სულ მარტო მიღიხარ.

მე თოვლი ისე მიყვარს, როგორც – ერთ დროს შენს ხმაში გამჟღავნებული ფარული სევდა.

მაშინ მიყვარდა და მათრობდა თეთრად გაბროლებული მშვიდი დღეები, შენს დაშლილ თმაში ჩერჩენილი მინდვრის ფოთლები და ქარით

აწეწილი თმები.

ახლა კი მწყურიხარ, ისე მწყურიხარ, როგორც – უსახლ-კაროს სახლში ყოფნა.

თეთრი ტყეების გუნდი მიმაცილებს და საკუთარი თავის წინაშე ისევ მარტო ვარ.

თოვს. ასეთი დღის ხარებამ ლურჯი და დაღლილი სიზმარი დამათოვა, იქნებ როგორმე გადავურჩე ზამთარს, იქნებ მიმატოვოს ქარმა.

ანგელოზს გრძელი პერგამენტი ეჭირა

ანგელოზს გრძელი პერგამენტი ეჭირა და მიწას მწუხარე თვალებით დაჰყურებდა. ნახვამდის, ნახვამდის! ამაოდ დაგიჯერე, ალმასის საყურეების ელვარე საღამოვ. ოდესმე... ოდესმე აუცილებლად ახსენებთ ჩემს სახელს, მლოცავო ბაგეებო, დიდებავ და ძეგლო, შენს ფეხებქვეშ გრაალის კოშკებიც დაილეწა, ლიდიის სამრეკლოც, და გლოვა გავიგონე. ოჰ, როგორ გაფითრდა ცის ბინადართა შესაფერისი და საგანთა უარით გამოკვეთილი ოცნება, ფერადი ღრუბელი და ტანმაღალი ალვა, რომელსაც აზიის ცასთან ერთად გადაუფრინეთ. ანგელოზს გრძელი პერგამენტი ეჭირა და გაფითრებული ბარათიდან ფოთლები იპნეოდა. ამაოდ დაგიჯერე, და ერთმანეთიც ამაოდ გვდომებია! სამუდამო მშვიდობას გითვლი! ქარვებით სავსე მორევში ვარდები ჩამოეშვა – შეშინებული და მორიდებული საღამო აკანკალდა. საღამო დაცხრა და ვარდები დაჭკნენ... ნახვამდის. ნახვამდის. ნახვამდის.

ქებათა ქება ნიკორწმინდას

როგორც მინდა, ისე მაქვს მკერდზე ქნარი მიდებული. დიდებული სხივი გამობრწყინდა ჩემთვის. მკვიდრად ააშენა დიდი ნიკორწმინდა იმან, ვინც ააშენა და ცით დაამშვენა იგი.

ნატავ ვინ აზიდა და რა ხელმა აზიდა მაღლა გრძნეული ჩუქურთმებით მომხიბლავი, ნაზი ჩუქურთმებით მოქარგული ნიკორწმინდა?

რა მხნე და მდიდარი განძი გვქონია, გაისმის ჰარმონიის ჟღერადობა: "დარობს რამდი დარი". კარგად გამოუკვეთავს გამომკვეთელს, სიბრძნით გამოუკვეთავს ძლიერი ნიკორწმინდა.

აქ რომ თაღები და სვეტთა შეკონებაა,

სიზმარში ნანახივითაა აშენებული. ნეტა რა ნიჭის პატრონმა ააგო, რა მადლმა ააგო ნიკორწმინდის სვეტი?

იგრძნობა, რამდენად დიადია თორმეტი სარკმელი, მათ ხაზებში მისარქმელი ცეცხლი ანთია:

ნეტა ვის მიერაა ანთებული? ასეთი გრძნობით რომ აუნთია და წლებისთვის ნათლად გადაუნდია ნიკორწმინდა?

ვხედავ, რა მდიდარია ხვეულთა დიდებულება, დროს მისთვის კრძალვით შეუხვევია ჭრილობები. ნეტა ვის მიერაა მოქარგული? როცა მოუქარგავს, მომქარგველს შიგნით გზნება "ნიკორწმინდა" მიუკარგ-მოუკარგავს.

ხაზების დაბოლოება მკვეთრი და მოქნილია, სასიამოვნოა ასრულებული ნატურა. ეს ის სიმკვეთრე და სიმდიდრეა, რომლითაც ნიკორწმინდის ძეგლი მყარია.

შენს სულს ეროვნული აღმასვლა ანათებს: გუმბათის ყელი მაღალღეროვანია, ნებით და სათნოდ ცამდე აღერილი გიხდება, ნიკორწმინდა.

ქართულია სივრცის მომცველი მზერა, თვალი ფრთიანი ფასკუნჯებითაა გართული: ფრთებს, ფრთებს მოითხოვ, ჩვენც კიდევ ფრთებს მოვითხოვთ, ნიკორწმინდავ, სივრცეზე ბატონობა მოგდომებია!

დროთა სიმაღლეზე ფრთამოღუღუნეს შენ ჩვენი ახალი საუკუნე გპატრონობს: ძლიერი ხელოვნება, ხალხის ხელოვნება – ნიკორწმინდა საქართველოს სანაქებოდ ბრწყინავს.

გუთნისდედა

ლაბავ, მე და შენ ერთ ბედში ჩავვარდნილვართ, ჩვენი წილი შავი მიწა გამხდარა. ჩვენი ჭაპანი ერთგულად უნდა ვჭიმოთ, დღეები უსიხარულოდ დავლიოთ, ბელტი ბელტზე წავაწვინოთ და მიწაზე შრომის ოფლი ვღვაროთ. ნუ დაღონდები, შენი უღელი ჩემს უღელზე მძიმე არაა: მეც შენსავით მიწას თვალებით დავყურებ, ვინაიდან კა ძალით წამართვეს; შენსავით მეც ისე მელის მიწა, როგორც მსხვერპლს, სიკვდილის მერე დასავიწყებელს. შენ რომ პირუტყვი ხარ და მე მეტყველი? შენ ეგ არ შეგშურდეს. რაში მჭირდება მჭრელი ხმალი, სიმართლეს თუ ვერ მოემსახურება? აბა, ისეთი გუთანი რას გვარგებს, მარტო მიწას რომ აჩეჩავს და ძირიანად არ ამოთხრის იმ ბალახს, რომელიც თესლის ამოსვლას აფერხებს? მე ჩემი კირის, მწუხარების, ჩემი ადამიანობის, აფორიაქებული გულის სიტყვები გულში მებადება, მაგრამ გულშივე უხმოდ კვდება. შენთვის მეტყველის ტანჯვა გაუგებარია, როცა ის სიმართლის სიტყვას გულში იკლავს... დამიჯერე, ლაბავ, ჩემი უღელი შენს უღელზე უფრო ძნელია. მაშ, რატომ ხარ დაღონებული? გასწიე კაპანი და გუთანი ბოლომდე გაიტანე, ძველ ამხანაგს არ უღალატო, ის შენ აცხოვრე, მან კი შენ გაცხოვროს.

რატომ მიყვარხარ?

რატომ მიყვარხარ? იმიტომ, რომ ეს სიყვარული ჩემს თვალში ცრემლს წარმოშობს; იმიტომ, რომ ეს გული უფრო სასტიკად ებრძვის ჩემს გამტანჯავ ბოროტ ბედს.

რატომ მიყვარხარ? იმიტომ, რომ შენს თვალს ჩემი გულის ცეცხლი ცრემლს ვერ უდნობს, იმიტომ მიყვარხარ, რომ ტანჯვას მომაგებ, ტანჯვით კი – სრულყოფილ სიცოცხლეს.

ელეგია

მშობელ ქვეყანას სავსე მთვარის მკრთალი ნათელი გადმოჰყურებდა, ხოლო მთებს შორის, სივრცის ლაჟვარდში, თეთრი ზოლი იკარგებოდა.

არსაიდან არ ისმოდა ხმა ან ძახილი. გამჩენი გაჩენილს არაფერს მეუბნებოდა. ზოგჯერ კი ქართველის ძილში ტანჯვით ამოძახებული კვნესა გაისმოდა.

ვიდექი მარტო... და მთების ჩრდილი ისევ ჩემი ქვეყნის ძილს ეფერება... ოხ, ღმერთო ჩემო! სულ ძილი, ძილი, როდისღა გვეღირსება გაღვიძება?!

პოეტი

იმიტომ არ ვმღერივარ, რომ გარეული ფრინველივით ვიმღერო. ცას ქვეყანაზე მხოლოდ ტკბილი ხმებისთვის არ გამოვუგზავნივარ. მე, ზეციერს, ცა მნიშნავს და მიწიერი ერი მზრდის, ღმერთთან იმიტომ ვლაპარაკობ, რომ ერს წინ გავუძღვე. გულში იმიტომ ღვივის დიდი ღმერთის საკურთხევლის ცეცხლი, რომ მწუხარებასა და სიხარულში ერის მოძმე ვიყო. ერის წყლული წყლულად უნდა მაჩნდეს და მისი ტანჯვით სული მეწვოდეს, მტკიცე გული მისი ბედით და უბედობით დამეთუთქოს...

თუ მაშინ ცის ნაპერწკალი გულში ცეცხლს ამინთებს, მაშინ ვიმღერებ, მხოლოდ მაშინ მოვწმენდ ერს ტანჯვის ცრემლს!

* * *

გახსოვს, ტურფავ, მე და შენ ჩვენს დიდ ბაღში ერთად რომ დავრბოდით? ნეტა იმ დროს! სიყვარულის მეტს არაფერს არ ვგრძნობდით. შენ ქორფა ვარდი მოწყვიტე, შენს საყვარელს გადმომიგდე და მითხარი: "ჩემო გიჟო! ეს ჩემგან სახსოვრად გქონდეს!" ან შენ მაშინ რა იცოდი, ან შენმა გიჟმა რა იცოდა, რომ იმ ვარდზე ადრე შენი სიყვარული დაჭკნებოდა. გახსოვს, ტურფავ, იმავე ბაღში ჩემს მხარზე თავი რომ გქონდა ჩამოყრდნობილი? შენ ჩემს სუნთქვას ყარაულობდი, მე კი – შენს წმინდა სუნთქვას. დაგყურებდი, ვეღარ გავძელი და ლოყით კოცნა მოგპარე; შენ შეკრთი და ლამაზი თითით ღიმილით დამემუქრე. ან შენ მაშინ რა იცოდი, ან შენმა გიჟმა რა იცოდა, რომ ის კოცნა ბოლოს გესლიანად შემეცვლებოდა შენი გმობით.

ბაზალეთის ტბა

ბაზალეთის ტბის ძირში თურმე ოქროს აკვანია, მის ირგვლივ კი, წყლის ქვეშ, უცხო წალკოტი ჰყვავის. წალკოტი ყოველთვის მწვანეა, თურმე არასოდეს არ ჭკნება,

არც ქვეყნის დროთა ტრიალს ემორჩილება. მის მწვანეს, თურმე, ვერაფერს აკლებს ვერც სიცხე, ვერც – ზამთარი, მის მზიან ჩრდილებში კი ყოველთვის გაზაფხულია. წალკოტის შუაში ის აკვანია დასვენებული და ადამიანებიდან იქ ჩასვლა ჯერ ვერავის გაუბედავს. იმ აკვანს თავზე მხოლოდ სირინოზები ეხვევიან, მხოლოდ ეს გრძნეულები დასტრფიან და უმღერიან... ამბობენ, იქ ის აკვანი თამარ დედოფალს ჩაუდგამს და ერს თავისი ცრემლების დენით ტბა კარავივით გადაუფარებია. იმას კი არ ამბობენ, კარავში ვინ წევს, ან თვითონ ერმა თავისი ცრემლი ზედ რატომ დაადინა ტბად... იქნებ აკვანში ის ყრმა წევს, ვისი სახელის თქმაც არ შეიძლება? ვისაც დღე-და-ღამ ნატრობს ქართველი ჩუმი ნატვრით? თუ ეს ასეა, მაშინ ნეტა იმ სახელოვან ვაჟკაცს, ვისი ხელიც პირველად დასწვდება იმ აკვანს! თუ ეს ასეა, ნეტა იმ სახელდებულ დედას, ვინც იმ ყრმას პირველი მიაწვდის მაღლით ცხებულ თავის მუმუს!

* * *
ი აიე აე ოიოე ა
იააე ე იააე ა
ო ოო ოუი უაეა ე
იაიე ა იაიე ე
იი აი აი იუეა ა
იაიე ე იაიე ა
იე იე იე ეი ეა ა
იაიე ი იააე ა

ატმის რტოო...

აი ოო ააუო ოო აი ოო იიეა ოი

აიაი ოი აიოო

აიეი აი იი ოი

ააუი აიი ა უი 50 00 50 00 00

ააეე ააია აი

აოა აი აე მოა აი უო

ა ია აიაე ააეიი აი

ა იო უაუი უაო უიუო იო აიე უო ოეი აუაი

აეე აუაე

აოა აი აე

ეა აა ეა იი ოა უ ააი ო ააი აი აი ოო ააუო ოო

ათოვდა ზამთრის ბაღებს

ოა ა ი უ იეე უი <u>ა იაი ო ა აი იი</u>

```
26 ჰოკუ
```

```
სუნთქვის ხმა შეწყდა
და შეეშინდა.
ახლა ინატრა მეზობელი.
```

*

*

```
ატირებულ-აცრემლებული
ახოში ჩავედი,
იქ დედაჩემი ფუნას ხვეტავდა.
```

*

```
ბედად ვიღაც თავისიანს გაეცნო და
გაეკიდა
უცხო მხარეში.
```

*

```
დეიდამ დაანახა ნაილეს აბდი
და აბდის – ნაილე.
ამაზე მეტის გაკეთება მაშინ აღარ მოხერხდებოდა.
```

*

```
მთებში უკვე დიდი თოვლია.
ახლა ქვეიდან,
დიდი გზით ამოვლენო.
*
```

```
გაკვირვებით შეხედა თევზთა სიმცირეს
და ჰკითხა:
რა უყავი შვეიცარიული ყველი?
```

* დაკეტეს კარი და ყური დაუგდეს კიბეზე ჩამავალი კაცის ფეხისხმას.

ხორცით გაავსეს სახაშლამე ქვაბი.

16

```
ვერ გაიგებდი,
ეძინა თუ ეღვიძა.
გარეთ აპრილის მზე იღვრებოდა.
```

გორაკებს იქით ცა გაბრწყინდა. ციმბირი თითქოს ერთბაშად გამოჩნდა. ერთბაშად გამოჩნდა ვეებერთელა სამყარო.

საფანტით უფრო ადვილია, მაგრამ სანდრომ იმ დღეს რატომღაც ჟაკნით გატენილი ვაზნები წაიღო.

ციცაბო ნაპირის გასწვრივ, თეთრი არყების ხეივანში, ზოზინით გაირწნენ ჭრიალა ფორნები.

ხელით ანიშნა, გამომყევიო, და უხმოდ გატრიალდა.

ის მიდიოდა ისე, როგორც ადამიანი, რომელიც სახლში მიიჩქარის.

ათას ცხრაას ოთხმოცდაცხრა წლის ჩვიდმეტი მარტის საღამო იყო.

*

*

*

*

*

*

*

```
მეზობლებში მოიკითხეს
დაფნის ფოთოლი.
*
მშვიდად,
ძალიან მშვიდად მითხრა:
- წადი, დაიძინე...
*
თეთრი საზაფხულო ქუდი,
რომელიც მისალმების დროს მოიხადა,
არ დაუხურავს.
*
სუპიც მედგა და სუპის გვერდით –
ბრინჯისა და ვერმიშელის პუ...
პუ-დინ-გი.
*
წყნარი კაცი იყო.
ასე შემორჩა
იგი ჩემს ბავშვურ მეხსიერებას.
*
ფეხზე წამოვვარდი.
მოვტყუვდი.
ვიღაცამ ჩემს კარს ჩაუარა.
*
დიდი ბელადი
ძველებურად გადმოგვცქეროდა
თავისი ნათელი და კეთილი ღიმილით.
*
ბინდი ჩამოეშვა. ცხენები დავტოვეთ.
წინ ერთი კაცი წავიდა,
ას მეტრზე მეორე მიჰყვებოდა.
```

```
17
```

```
ოქტომბრის წყნარი საღამო იდგა.
ამდენი ხალხიც
ალბათ ამიტომ მოაწყდა პანაშვიდს.
```

*

*

წყნარი დღე იყო. ეზოში ბავშვები დაჭერობანას თამაშობდნენ.

*

კარი გავწიე. რამდენიმე ნაბიჯის იქით დირექტორის კაბინეტი უნდა ყოფილიყო.

*

რა მოწიწებით შემინახავს მადლობები და სიგელები, ჩემი ფიქრით, პატიოსანი, ერთგული შრომისთვის დამსახურებული.

აშუღი ოგანეზა ახალციხელი

ლექსი ქართული

მშობელო ენავ, რა კარგი ხარ, გადაჭიმულო ნიკოფსიიდან დარუბანდამდე, ჰეი, მშობელო ენავ, შენ მტრებმა რა დაგაკლეს? არაფერი ვერ დაგაკლეს, მე შენ მიყვარხარ, მშობელო ენავ, შენთან ერთად ავიდგი ხელ-ფეხი, დედა ჩემი - ქართველი, მამა ჩემი - სომეხი, ჩემი სამშობლო გამჩენელი - საქართველო, ო, დედაო, ო, მამაო, ო, ენებო ჩემებო! დაე, მოკვდე შენ, თაო ჩემო, შენი მშობელი ენები არ მოკვდებიან, განა აშუღი საათნოვა მოკვდება? განა ბარათაშვილი მოკვდება? განა ყაჩაღებს არაგვზე თავბრუ არ დაეხვევათ? მე შენ გიმღერი, ჩემო არარატო! გადადგით მთები, გადმოდგით მთები, სამშობლო მაინც სამშობლოა! ახალციხელი ბიჭი ვარ და თბილისში მოველ, რათა გიმღერო, ჩემო ქვეყანავ! თაო ჩემო, ახალციხელო!

ლექსი ქართულ კაცობაზე

მე კაცი ვარ და ქუდი დამიხურია კიდეც ამ ჩემ თავზე!
მე ქართული ქუდი მახურია და ვენაცვალები ჩემ სამშობლოსა!
მე ვის დავემონები? არავის დავემონები!
მე ვის დავიმონებ? არავის დავიმონებ!
მე წავალ და ყვავილებს დაგიკურავ, ჩემო ენავ სომხურო!
მე წავალ და ხეებს დაგიპუტავ, ჩემო ენავ ქართულო!
თქვენ მე გამაჩინეთ და მადლობა ჰაოსს, მადლობა ქართლოსს,
მე მოძმე ერების შვილი ვარ და გულში სიყვარული ამიდუღებია!
თუ გინდა კაცად კაცი იყო, ენები არ უნდა დაივიწყო არც შენი, არც
სწვისი!
ისწავლე ენები და შენ თვითონ იქნები ნასწავლი!
თუ ჟუდი გინდა გეხუროს, შეგიკეროს ეს ქუდი დედამ!
თუ ფეხსაცმელი გინდა, შეგიკეროს შენ იგი მამამ!
მაგრამ თუ გული გინდა გქონდეს კაცური, მაშინ კაცი იყავ

მშობლიური!

მე ჩემს ენას დავემონები, აი, ვის დავემონები! მე ჩემს მამას დავემონები, აი, ვის დავემონები! აი, ვის მოვუხდი ქუდსა, დედის შეკერილსა! აი, ვის გავუხდი ფეხსაცმელსა, მამის შეკერილსა! და ვივლი გალაკტიონის ეზოში დანამული ფეხებით და სველი წინდებით მე, ახალციხელი ოგანეზა.

ბალადა ქართულ იმედზე

მე იმედი ვარ ჩემი ქვეყნისა, საქართველოსი! მე იმედი ვარ მისი მთაბარისა! მე ისე გიმღერ, ჩემო სამშობლოვ, როგორც მე ეს შემიძლია ამ ჩემი ენით. ქართველი დედა მეუბნებოდა ბავშვობაში, გიყვარდესო სომხური ენა! სომეხი მამა მეუბნებოდა ბავშვობაში, გიყვარდესო ქართული ენა! აი, მე ასე ვიზრდებოდი და გავიზარდე კაცურ კიდევაც! სკოლაში ჩემი მასწავლებლები მაყვარებდნენ ყაზბეგის ენას! შემოვიარე სომეხთა მხარეც და მე იქ მითხრეს, ჩვენთან დარჩიო, მე კი ვუთხარი ბოროტ ენებს, საქართველოს რა ვუყო მეთქი, მშობლიურ ენას რა ვუყო მეთქი! აი იას რა ვუყო მეთქი! მითხრეს, რომელი საათნოვა შენა მყავხარო! მე ვუთხარი, საათნოვა ამ ჩემ თბილისს უმღერდა მეთქი! იმათ მითხრეს, მერე შენ ხომ საათნოვა არა ხარო! მე ვუთხარი, საათნოვას გული ჩემ გულში ზის მეთქი და საქართველოსკენ გამოვქანდი, სადაც აი ია მელოდებოდა, სადაც ჩემი ილია ჭავჭავაძე მელოდებოდა ფიროსმანთან ერთად და მე გულში კმღეროდი თბილისის ხოხბებზე ლეგენდას და მე ვმღეროდი ვახტანგ მეფეზე ლეგენდას, მე ვმღეროდი ამას სომხურად, მე ვმღეროდი ამას ქართულად, რადგან დედაჩემი ქართველია, რადგან მამაჩემი სომეხია და რადგან ორივე მიყვარს იმათ მშობლიურ ენასთან ერთად! გატეხე ქართველო კაცო პური, და თქვი: დედას პური! გატეხე სომეხო კაცო პური და თქვი: ლავაშ!

განა ამით რა შეიცვლება, პური პურია, ენა ენაა, მთავარია ამ ენაზე რას ამბობ და როგორ მღერიხარ, უფრო მთავარი კი ის არის, რომ ვის უმღერიხარ! მე კი ჩემ მშობელ საქართველოს ვუმღერივარ და ვუმღერებ უკვდავებამდე! ჯან!

ლექსი ქართველთა და სომეხთა ძმობისა

ხელში ავიღებ მე დიპლიპიტოს, რათა შევაქო მშობელი ენა, ანი და ბანი, განი და დონი, ენი და ვინი, ვინი და ენი.

და შევფრინდები ენის წიაღში, რომ მე ვადიდო ქართული ძარღვი და არარატის მაღალი მთიდან მე ბანი ვუთხრა კავკასიონსა.

ისიც დასჭექებს ქართულ სიტყვასა და ეს ორი ძმა ერთად შეხვდება სევანის ტბაზე მშობლიურ ენის დიად ზეიმს და გახარებასა.

დაჰკარ დაირავ, ზურნავ ჩაჰბერე და შენც ჩონგურე ხმა ააკვნესე მოძმე ერების ჭირ-ვარამზედა, რომელიც ერთად გამოუვლიათ.

სუნდუკიანის დიადი ენა რუსთველის დიად ენას შეხვდება და ძმურად წავლენ ისინი ერთად კინოში, სადაც "მიმინო" გავა. და ჰა, გამოჩნდა იქ კიკაბიძე, ფრუნზიკას სულიც საიქიოდან უცებ მოვარდა და ერთად მიქრის მათი მერანი დედაენისა.

აქვე მეეტლეც ძველი თბილისის ახალ თბილისის მომღერალია, გალაკტიონი ისააკიანს სადმე დუქანში ეპატიჟება.

მერე ისინი დილამდე სვამენ და უკითხავენ ერთმანეთს ლექსებს, ერთი სომხურად, ხოლო მეორე თავის დიდებულ ქართულ ენაზე.

მერე ავლაბარს გადახედავენ და სომხურ თეატრს ესტუმრებიან, იქ კი ქართული სპექტაკლი გადის ძაან ჯიგრულად, ძაან გიჟურად.

ორო ჭადარო, წყვილო ჭადარო, ერთო ქართველო, მეორ სომეხო, არარატზე და კავკასიონზე თქვენი ვალია ერთად იმღეროთ.

და ოგანეზაც, ეს თქვენი შვილი, თქვენთვის აჟღერებს დიპლიპიტოსა, რომელიც დედამ გამოუთალა და მშობელ მამამ მოუჩუქურთმა.

ხოტბანი მშობელ ენებსა

ენა, მამულო, სარწმუნოებავ, თქვენ გაიხარეთ ამ ქვეყანაზე, რაც ბაზალეთთან ჩაგიფიქრია, ჩემო სამშობლოვ, შენ შეასრულე.

მოგვაძებნინე ოქროს ბიჭუნა, ქართული სიტყვის მანათობელი, არც სასომხეთი არ დაივიწყო, ის მამაჩემის არის მშობელი.

დაე, ჩამქოლონ კრიტიკოსებმა, მე მაინც ვიტყვი საქებარ სიტყვას ქართლოს-ჰაოსის და მათი ძმობის და ჩემი ქვეყნის გაბწყინებისა.

მე მეხერხება მარტო სიმღერა, ამიტომ ვამბობ სიტყვას ლექსებად, თქვენ ნუ დამძრახავთ, ამ ჩემს ზურნასა თუ დავაკვნესებ სამშობლოსთვისა.

მშობლიურ ენას ვუმღერ და ვუმღერ, განა პრიზია ჩემი ოცნება, მე გული მაშინ გამეფურჩქნება, როცა ვიზილავ ქართლის ლზენასა.

გემშვიდობები დედათბილისო და მივაშურებ ახალციხესა და ჩემს სოფელში მე მოვუყვები ჩემს თანასოფლელთ ამ ჩემ ლექსებსა.

მე ნაღვლიანი მივყვები ქუჩებს და დიპლიპიტოს ჩემსას ვუყურებ და მე ჩემს ზურნას ჩემი სამშობლოს ბედზე ფიქრებით ისევ ვაკვნესებ.

მთავარი არის, ენა არ ჩაქრეს, მთავარი არის ენა დედისა და მამის ენაც მთავარი არის, და ვენაცვალე ჩემ ორ ენასა!

დურმიშხან ტაბატაძე

ფიქრი

დაფიქრებული ვიდექ ჩემთვინა და გავცქეროდი მე ლამაზ მინდვრებს, ბაღში გალობდნენ ჩიტები ნაზად, და ჩემი გულიც ზტოდა მათკენა.

ჰოი, რამდენჯერ მისეირნია ასეთ მინდვრებზე ლაღად და კარგად, მაგრამ არ ვიყავ მაშინ მარტოკა, ჩემივე სატრფო მყვანდა გვერდითა.

ის დრო წავიდა უკვე ჩქარ-ჩქარა და თან წაიღო მოგონებებიც, ხოლო მე დავრჩი ამ ჩემს ფიქრებთან და ქარს ვმეგობრობ მე ხანდახანა.

ასეთი არის ცხოვრება, ძმაო, ამ ჩიტებივით ის გაფრინდება, შენ კი დარჩები დავიწყებული მეფე ლირივით ამ ბაღებშია.

მაგრამ თუ გინდა, ბედმა არ გჩაგროს, უნდა შეგეძლოს შენ ღვინით თრობა და ღრუბლებივით გადაგეყრება დარდი, რომელიც გულში გრჩენია.

და მაშინ იტყვი: ვიშ, რა კარგია ჭიქა ღვინო და გასეირნება, თვალიერება გვირილებისა, თავის ქნევითა რომ გესალმება. ვიშ, რა კარგია ფოთლისა ცვენა ამ ცხოვრებაში ფიფქებივითა, როცა მეგობრობ შენ გაზაფხულთან და ჩანჩქერიდან გიყვარს წყლის ლევა.

ნაბახუსევზე გაგახსენდება ბიძა და ბებო, დედა და მამა, ნეტავი ერთი სად არიანო, იფიქრებ უცებ შეშფოთებითა.

გაეშურები მყისვე ველიდან მათ სანახავად შენ სახლისკენა, ზურგზე ჩიტები მოგჭიკჭიკებენ და გილოცავენ გზას შინისკენა.

გულისფანცქალით შეხვალ სახლშია და შეიხედავ შენ ზალაშია და თვალები რომ დაინახავენ ყველას ერთადა, გულს უხარია.

და შენ მიხვდები მაშინ ჩუმადა, რა ლამაზია, ისინი ერთად მაგიდასთან რომ ზიან ტკბილადა და წვნიან რამეს შეექცევიან.

და როცა საჭმელს შეგთავაზებენ, შენ გაუღიმებ ყველას გულითა და ეტყვი იმათ მსუბუქ ზვირთებით, რაც სამუდამოდ გიოცნებია:

დამალევინეთ მე ჭიქა ღვინო, რომ დაგილოცოთ თქვენ ჯანმრთელობა, და ვიდრე ისევ მომენატრებით, ვიხეტიალო ჩემ ბაღებშია.

და ბაგენი რომ წითელ ღვინოსა დაეწაფება მონატრებითა, კარს გააღებ და გამოვარდები შენ ბაღ-ველებში სასეირნოდა.

და ჰა, შენ დგახარ დაფიქრებული და გასცქერიხარ ლამაზ მინდვრებსა, ბაღში გალობენ ნაზად ჩიტები და შენი სულიც მიხტის მათკენა.

ფორთოხალი

შენ მომაწოდე მე ფორთოხალი, და რომ შევჭამე, მეგემრიელა, ო, დღემდე მახსოვს გემო ფორთოხლის, რომელიც მაშინ გამომიწოდე.

მე დარცხვენილმა გითხარ მადლობა, შენ შემომცინე გაღიმებითა, და მე დავკარგე წონასწორობა, თავბრუ დამესხა გამწარებითა.

მას მერე რა დრო გასულა, ტურფავ, რაც არ მენახე ამდენი ხანი, არც ორი სიტყვა მსმენია შენზე, მაგრამ ჩემს სულში იყავ ცოცხალი.

ახლა კი, როცა თვალები მოგკარ მოულოდნელად კაფეში შენა, ტვინმა იხსენა ის ფორთოხალი, გამომიწოდე მაშინ რომ შენა.

უმალ მოვიჭერ შენთან ფეხითა და ერთურთს თვალი თვალში ვუყარეთ და როცა ჩაწვდი საქმის მსვლელობას, ჩემკენ შეჰკივლე აღტაცებითა.

მერე კი ვსხედით ჩვენ მაგიდასთან და ვუყვებოდით ერთმანეთს ამბებს, შენ შენს წარსულზე ლაპარაკობდი, და მე კი ჩემზე ვყვებოდი ბევრსა.

ასე გავლიეთ ჩვენ ეს საღამო, ბევრი მოვწიე სევდიანობით, კვამლში ცურავდა ჩვენი სახენი და გული მგერდა, როგორც პეპელა.

და როცა მთელი ქვეყნიერება ამ მე უბედურს ჩემი მეგონა, უცებ ლოგინში გამომეღვიძა და მე დავბრუნდი სიფხიზლეშია.

უმალ ვუმზირე იქვე მაგიდას, სადაც წინადღით ვჭამდი ფორთოხალს და დამრჩენოდა გადაუყრელი მე ნაფცქვენები ფორთოხალისა.

და მაშინ მივხვდი, რომ გამქრალიყო ჩემი ხილვები, როგორც პეპელა, და ჩემს თავს ჩქარა ვუთხარი მწარედ: ეჰ, სიზმარია ყოფა-ცხოვრება.

თბილისის სიყვარული

ოჰ, მიხარია ეს დედამიწა, ფერად-ფერადი ჭრელ ფერებშია, ფრანგი, გარმონით ხელჩაბღუჯული, ჩინელი თავის კარგ კედებშია;

მონღოლი, ცხენზე შემოჯდომილი, ხოლო ქართველი მწვადით პირშია, გერმანელებსა შვენით წიგნები და ამერიკელს გულში ფულია.

მე კი სამშობლოს ვენაცვალები, სადაც ისრები გამისროლია, ვის არ მოხიბლავს მისი ბუნება, ია-ვარდი და ზამბახებია.

მე აფხაზეთში ჩამქოლონ დაე, გამაპანღურონ სამაჩაბლოდან, დაედოს მტვერი სამცხე-ჯავახეთს, დააკვდეს აზრი საინგილოსა;

ჩემი თბილისი ხომ ჩემთან არის, ჩემი ბადახში და უფრო მეტი, მთავარი მაინც თბილისი არის, განსაცვიფრებლად არის მთავარი.

ჩემი ქალაქის დედაქალაქო, რამდენ ტურისტი მოგიხიბლია, ძველი თბილისის ახალო კინტოვ, შენ ერთს ვერ დაგთმობ სამარის პირთან.

ვერც შენ ვერ დაგთმობ, ვარაზისხევო, მერე რაა, რომ ჭუჭყიანი ხარ, ჩვენი ამაყი ქალებ-ვაჟები შენს აღმართებზე ადი-ჩადიან.

გავექანები მეტეხის ხიდზე და მე ვიყვირებ: თბილისი ჩემი! სისხლს დავღვრი მისთვის, ჰეი, უწინამც! მტერო ვერაგო, ჩქარა მოისპე! ნარიყალადან ჩავქვეითდები აბანოთუბნის რესტორნებშია, იქაც დავჭექებ: ჰეი, უწინამც! და მიხარია თბილისელობა.

მაგრამ მე მიყვარს სხვა ნაციებიც, თათარი ჩემი პირველი ძმაა, თურქეთი ჩემი მოძმე ერია, რუსეთშიც ბევრჯერ გამიხარია!

მიწა ერთ დიდი რესტორანია, სუყველა ერი სუფრაზე ზიან, მაგრამ ქართველი მაინც სხვა არის, ის უნდა იყოს მუდამ თამადა.

დოლ-გარმონებში ვინ გამეჯიბროს! ტაშ-ფანდურებში ვინ მყავს ტოლები! მე ფესვიანი თბილისელი ვარ, თბილისელობა ჩემი ბედია!

და შევარცხვინე მე ის ქართველი, ვინც ისე წავა მამულეთიდან, რომ არ იხსენონ ის მოძმეებმა კაცად, რომელიც თბილისს დააკლდა.

ბირს ის ქართველი, თბილისის ბუნკრებს ვინც ანაცვალოს სხვისი სამოთხე, ვინც თავის ქვეყნის ვირობის ნაცვლად არჩიოს სხვაგან მშვიდად ცხოვრება.

აქ და მხოლოდ აქ, მუშავ, შენ მიწყივ მუშაკობდე და სახედარობდე, მეომარო კი იგულოვნე და დაეც თავზარი თბილისის უბნებს!

მიჯნურო, იყავ მარად მიჯნური, ფულის კაცო კი აკეთე ფული; ბოზო, იბოზე; ქურდო, იქურდე; ჩემო სამშობლოვ, შენ გაიხარე!

წვიმა და გაზეთი

გარეთ წვიმაა, მე ვზივარ შიგნით და წვიმის წვეთებს ვფლეთავ თვალებით, იქ ჩემ თავისთვის მე მიმიგნია და მე მას ვუმზერ, როგორც არაფერს.

როგორ გავფლანგე ჩემი ცხოვრება დროსტარებაში და ღვინის სმაში, ნეტა მეკითხა მეც გაზეთები, როგორც ხალხები შობიან ამას.

ნეტა გამეგო, რა ხდება ქვეყნად ყოველდღიურად ან თვეში ერთხელ, გამოცანები ამეხსნა მიწის და ცის ამბებშიც გავრკვეულიყავ.

ახლა კი უკვე გვიანი არის ჩავწვდე ამ საქმის არსთა მსვლელობას, მე უსაშველოდ დავიგვიანე, როგორც არაგვზე ერთ დროს ზაფხულმა.

აგერ გაზეთნი ამ ჩემს სკამებზე, ვფურცლავ და ვკეცავ, ვკეცავ და ვფურცლავ, თითქოს მესმის და მაინც არ მესმის, მესმის და მაინც არ მესმის თითქოს. შენ, აფრიკელო ამაყო ბიჭო, რომ შემომცქერი ამ გაზეთიდან, იქნებ ოდინდელ შენს ცხოვრებაში მეფე ერეკლეს ედექ მხარდამხარ. შენ კი, ახალო კომკავშირელო, ქართლის ბედზე რომ ამაყად სწუხხარ, შენ ნდემბუს ტომის ბელადი იყავ, ახლა კი აზრზე არა ხარ, ვინ ხარ.

ეგ ძველი ბიჭიც, გვერდს რომ გიმშვენებს, ეგ ალბათ ბანტუს ტომში ერია, თორემ საიდან ამდენ საერთო შორის ქართველთა და აფრიკელთა.

ან ეს გაერო რა ხილი არის ან ევროწევრი რა ჯანდაბაა, ძნელი ყოფილა უცოდინრობა, როცა ვერ არჩევ ნეხვისგან ქლიავს.

ნეტა მეც ვიყო განათლებული და თავი სავსე მქონდეს ცოდნებით, გამოვიდოდი ტელევიზორში და ავუხსნიდი მეც ხალხს ბევრ რამეს.

ვეტყოდი, როგორ უნდა მოიქცნენ, არჩევნის ჟამი რომ დაუდგებათ, ვის მისცენ დღეს და ხვალე ვის მისცენ, სად როგორ მისცენ და როდის მისცენ.

მაგრამ ეჰ მოვრჩე მე ამ ოცნებას ისა სჯობია წვიმას ვუმზირო, მაინც ვერ წავალ მსოფლიო ბანკში, რომ ამოვუდგე მხარში მამულსა.

ერთ სიბრძნეს ვეტყვი მხოლოდ ჩემს თავსა, არა დედ-მამის მიერ ნათქვამსა, ოდენ იმასა, ოდენ იმასა, ერთმა გაზეთმა რაც შემასწავლა:

არსებობს ჩქარი მატარებელიც,

არსებობს ნელი მატარებელიც, არსებობს კვირის მატარებელიც და მატარებელ-ექსპრეს-რაკეტაც,

მაგრამ რკინიგზა მათთვის ერთია, ყველა საერთო ლიანდაგს ტკეპნის, ჩქარ მატარებელს ვინც ვერ გასწვდება, მოჯაყჯაყეში დაიდოს ბინა.

მაინც იზრუნებს ეს გლობანური დემოკრატია ყველა ჩვენგანზე, ჩვენ მხოლოდ ტაში დავუკრათ კარგად და გაზეთები ვიკითხოთ მალე.

ლოთიანი-დარდიანი

ინდე, მთა-გორებს მოხვდა მზის სხივი, საწყალმა კაცმაც შეწყვიტა გორვა, გამოიღვიძა ბუნებამ სწრაფად და ფრინველებმაც გააბეს სტვენა.

მეც უმალ ფიცხელ შევხტუნდი მყისვე, ბორკილნი შვებით შემოვიმსხვრიე და გავუღიმე მზეს ყველა კბილით, რომლებიც დღემდე შემომრჩენია.

გარეთ გამოველ სადარბაზოდან და გავიზმორე ერთი კაცურად, თითებში ვვარცხნე ჩემი ჭაღარა და ვთქვი, რა ვარგო მე ჩემს ქვეყანას.

ასე გავიდა წუთნი ფიქრისა და როცა კვების დამიდგა ჟამი, გულმა სიამით შემატყობინა, წამო, ვუმტვრიოთ სახაშეს კარნი.

მაგრამ რაღაცა უცბათ აღუდგა ვერაგ განზრახვას ჩემი გულისა და უთხრა, განვედ ჩემგან მაცდურო, სულ სხვა კაცი ვარ მე ამ დილიდან.

რა გეხაშება, რა გეხინკლება, როცა სიცოცხლე ასე ზეიმობს, რამე კარგ საქმეს მოემსახურე, მაგალითები მიეც მოძმეთა.

მე აღარ მინდა მივყარ-მოვყარო, თუნდაც დავჭყლიტო და მივანგრიო, დავდგე გორაზე ყანყრატოების და ვიღრიალო დევივით როგორც.

დავეტაკო და მივეტაკო და მივაგლიჯო და მივათხლიშო და დავფშვნა და ჩავხოც-ჩავატიალო ვინც უნდა იყოს ეგ სულერთია.

ძირს პანღურები, კისრების გრეხვა, რქებით მიწოლა და ასე შემდეგ, მე ღმერთი ვიყავ და კაცად ვიქეც, მე კაცი ვიყავ და ვიქეც ღმერთად.

ამოვუნგრიო? ყბა ჩამოვუღო? კბილნი ვულეწო? ნამწვები ვაწვა? აღარასოდეს, ჩემო მამულო, ვისო მამულო ეგ სულერთია.

დაე, დამტანჯოს უსაქმურობამ, დაე, დამადგან გულღვიძლზე ფეხი, მე აღარ ვავნებ ჩემს სამშობლოსა და არც ის მავნებს არასდროს მეცა. მაგრამ თუ ვინმემ გამიბედა და მე ამ საქმეში წინ გადამიდგა, ისეთ საბრძოლო ყიჟინას დავცემ, მიცვალებულსაც გაეცინება.

სამშობლოვ, შენი ყოველი მტერი მე მომიშვირე, ნუ გეშინია, დავცხებ და დავცხებ, მივჩეხ და მოვჩეხ, გავკრავ, გამოვკრავ, დავკრავ და მოვკლავ.

სახეზე ბოთლებს, ჭიქებს და კოვზებს, ჩანგლებს და თეფშებს მარჯვედ მივაფშვნი, ო, ნევენმორა, ო, ნევენმორა, ქვაბს დავახურავ თავზე ტიალსა.

სულ სხვა კაცი ვარ მე ამ დილიდან, ყურებს დავაჭრი, ძუძუს ავახევ, სიფათს მივუნგრევ, ზურგს გადავუმტვრევ, ვის გადავუმტვრევ ეგ სულერთია.

ეგ სულერთია რატომ და რისთვის, შენ მარტო მითხარ, ჩემო სამშობლოვ, თითი დაადე და ვისაც გინდა ზურგს გადავუმტვრევ, სიფათს მივუნგრევ.

ჩავხოცავ, როგორც მარაბდის ველზე და ანდა როგორც ბოროდინოსთან, მე არ მოვმკვდარვარ, მე მხოლოდ მძინავს და ძილში ხანჯლებს და თოფებს ვხედავ.

არჩევანი შენა

უსმინე, ჩემო ძმობილო, დურმიშხანისა მცნებასა, ყურნი დაუგდე სწავლასა, ნაწრთობსა ბევრი ფრენითა. აწ არჩევანი შენზეა, გაქვს უთვალავი ფერითა, ძირი მწარეა, კენწერო გაგიტკბილდება ლხენითა.

ეპოიდების მიღების შედეგად გამოწვეული ქცევითი აშლილობანი, პოსტკომოტური სინდრომი. შიზოფრენიისმაგვარი ბოდვითი დაავადება ან თუნდაც რეტის სინდრომი, შენა გსურს აწ რომელია?

ემოციურად ლაბილური ორგანული დარღვევა, მსუბუქი აშლილობანი, კატატონური დარღვევა. დელირიუმი, რომელიც თან ერთვის დემენციას და ისიც, რაც ყველას დაგვერთვის, შენა გსურს აწ რომელია?

სედატური და საძილე საშუალებების მიღების შედეგად გამოწვეული ქცევითი აშლილობანი. ბიპოლარული აფექტური აშლილობა, პარანოიდული შიზოფრენია, შენა გსურს აწ რომელია?

ჰებეფრენული და იქვე კატატონური და იქვე პრეფსიქოზური და იქვე ციკლური შიზოფრენია, გვიანი პარაფრენია, პროდრომალური და თუნდაც მოსაზღვრე შიზოფრენია, შენა გსურს აწ რომელია?

კატატონური სტუპორი, ანანკასტური ნევროზი, სულაც პრედომინანტურად კომპულსიური ქცევები. მწვავე და გარდამავალი, ბოდვითი აშლილობანი, მარტივი შიზოფრენია, შენა გსურს აწ რომელია?

სენტიზიური ბოდვა და ფსიქოგენური ფსიქოზი, ან სულაც პარანოიის ყვერულანტური ფორმა და სინდრომი ასპერგესისა, იქვე დისმორფოფობია, ტიკები, ჰიპერშფოთვები, შენა გსურს აწ რომელია?

ინდუცირებულ-ბოდვითი ან მწვავე პოლიმორფული, ხანმოკლე შიზოფრენულიც ბევრი სხვა აშლილობანი, კონვერსიული და მწვავე სტრესული აშლილობანიც, დეპრესიული სტუპორი, შენა გსურს აწ რომელია? ქცევის და ემოციების შერეულ აშლილობათა დიდი სიუხვე, ატიპურნერვული ანორექსია, უბრალოდ ანორექსიაც, უბრალოდ სომნამბულიზმიც, უბრალოდ პარანოიაც, შენა გსურს აწ რომელია?

შიზოფრენული ფსიქოზი, ჰიპომანია, აგორაფობია, ციკლოთიმია და ტრიქოტილომანია და სიბსის კონკურენციის აშლილობა და პათოლოგიური პირომანია, შენა გსურს აწ რომელია?

ჰიპოქონდრია, ნერვული ანორექსია და კვების პოლიფაგია, კლეპტო და სხვაც ბევრი ცუდი მანია. გთავაზობ ვუაიერიზმს და ფეტიშისტურ ტრანსვესტიზმს, თუნდაც ტრანსვესტულ ფეტიშიზმს, შენა გსურს აწ რომელია?

აპრაქსიასაც გთავაზობ, ნევროზულ ბულიმიასაც, არაორგანულ ენკოპრეზს, სატირიაზსაც, მუტიზმსაც. ჰა, მთლად შენია ქვეყანა, შეიცან შენი მხსნელია, დროულად ამოირჩიე, შენა გსურს აწ რომელია?

დედაბუნება

ბანანისფერი ვაშლები და ვაშლისფერი ატმები, ატმისთვალება კომბოსტო, კომბოსტოსფერი ხახვები.

ხახვივით მწარე პრასები, პრასივით მწვანე გარგრები, გარგრისებური ალუჩა, ალუჩისფერი მამული.

მამულისფერი ქოქოსი, ქოქოსისფერი ტყემალი, ტყემლისფერება ყურძენი, ყურძნისკურკება ხურმები.

ხურმებზე მძიმე ჭერმები, ჭერმებზე მჟავე ლიმნები, ლიმნისტუჩება ნივრები, ნივრებზე თეთრი გოგრები.

გოგრებზე მძიმე ნესვები, ნესვებზე მრგვალი საზამთრო, საზამთროსფერი წიწაკა, წიწაკისფერი კიტრები.

კიტრებზე გრძელი ყაბაყი, ყაბაყზე მსხვილი ჭარხალი, ჭარხალზე მკვრივი ბოლოკი, ბოლოკზე მრგვალი თხილები.

თხილებზე დიდი ლეღვები და ლეღვისფერი მაყვლები და მაყვლისფერი ქლიავი, ქლიავისფერი მამული. მამულისფერი ბლები და ბლისფერი პომიდორები, პომიდვრისფერი სტაფილო, სტაფილოსფერი ლობიო.

ლობიოსფერი მაჟალო, მაჟალოსფერი მწვანილი, მწვანილისფერი მამული, მამულისფერი მამული.

დურმიშხანულნი

(ფილოსოფიურ-აფორიზმული პოეზია)

 თუ შენ კაცი ხარ და ქუდი გხურავს, ქვეყნად ვერავინ ვერ მოგერევა.

 არ გინდა, ძმაო, ბოროტებები, გული გაუღე სიკეთეს ბევრსა.

3. წყალი უმცროსის კუთვნილებაა, უფროსებმა კი დავლიოთ ღვინო.

4. სადაც ქალია, კაციც იქ არის, სადაც კაცია, იქვეა ქალიც.

5. თუ გაგიფუჭდეს უცებ მანქანა, გადმოდი, ძმაო, და ფეხით წადი.

6. თუ შენ ჩიტები დაგიხტის გულში, ათასი წელი არ დაბერდები. წერე ლექსები, თუ გინდა იყო
 შენ ოლიმპოზე დაფასებული.

8. თუ შენ ლექსებს წერ, იცოდე, ქალავ, უკვე პოეტის გქვია სახელი.

9. დაე, ხაშლამა შემოგთავაზონ, მამულს თუ უჭირს, მაინც წამოხტი.

კაცი ედგარი

როგორც ლეგენდის ატორტმანება, მე თბილისისკენ მივტორტმანებდი, ხელში მეჭირა ჩემი ფანდური და ვუმღეროდი მას ბალადებსა.

იქვე შემომხვდა კაცი ალალი, იდგა, თავისთვის იპურჭყებოდა, მივედ, დავდექი და გავიცანი და ჩვენ გავაბით წყნარად ბაასი.

გულზე მეკიდა დადუმებული ჩემი ფანდური აღელვებითა, ვიპურჭყებოდით ჩვენ უკვე ორნი და მოვუთხრობდით ერთურთს ამბებსა.

უცებ გამოჩნდა კაცი საზარი, თვალები რისხვით უტრიალებდა, კისერს იფხანდა აჩქარებითა და აქეთ-იქით იპურჭყებოდა.

ის ჰგავდა თბილისს, ნაჩვევს, სუნიანს, მშობლების მიერ ჩვენთვის მოძღვნილსა, მოგვიახლოვდა, ჩადგა ჩვენს შორის და უკვე სამნი ვიყავით ჩვენა.

მაგრამ სხვა იყო მისი პურჭყება, რაღაც დიადი და იდუმალი, ამიტომ ვკითხეთ ორივემ ერთად: "ვინ ხარ, ძმობილო, სად გაწაფულხარ?"

ხოლო მან თვალი გვტყორცნა მზარავი და ვაჟკაცურად უმალ ჩაცუცქდა, კბილებში გასცრა: "მე ვარ ედგარი", და ერთხელ კიდევ გადმოაპურჭყა.

მერე კი თავი მძიმედ დახარა და ნამწვი რამე მიმოიძია, დასწვდა, აიღო და გადააგდო და თავი აღარ აუწევია.

და ჩვენ შევშფოთდით ფეხზე დგომითა და მის კვალდაკვალ ჩავიცუცქენით, მაგრამ, ო, ღმერთო, ჩვენ ვეღარ მივხვდით, ჩვენს შორის იყო თუ მოგველანდა.

მაშინ გავხედეთ ქუჩის იმ კუთხეს, ის საიდანაც გამოტორტმანდა და ვთქვით ერთბაშად: "ის აღარ მოვა, მარადისობას ის შეერია".

საზარელი უდმურტები

უდმურტების მხარეში როგორც უცხო თარეში, ნისლიანი მზეები სადმე გულის არეში.

ຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠ

სადმე უცხო თარეში უდმურტების მხარეში ნისლიანი მზეების სამუდამო მხარეში.

ຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠ

ნისლიანი თარეში აჩრდილების მახეში, უდმურტების მხარეში ჩამავალი თარეში

ຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠ

აჩრდილების სახეში ჩამავალი მზეების ჩონჩხიანი თარეში უდმურტების მხარეში უუუუუუუუუუუუუუუუუუუუუ

როგორც გულის არეში ჩონჩხიანი მზეების ჩამავალი თარეში უდმურტების მხარეში

ຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠ

ჩონჩხიანი გულების განწირული ჩვენება აჩრდილების სახეში უდმურტების მხარეში

უდმურტების მხარეშიიი უდმურტების მხარეშიიიიიი უდმურტების მხარეშიიიიიიიიიიიიიიიი უდმურტების მხარეშიიიიიიიიიიიიიიი

ຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠຠ

სად არიან მამები (ორიგინალი)

სად არიან მამები, მამები სად არიან, გავალ, გავიხედები, არ არიან, ქარია. სად არიან მამები, მე რომ მოგაბარეა, გავალ, ავეძრაზები, არ არიან, ქარია. საქართველო აქროლდა, ვით ფოთლებში ქარია, სად არიან მამები, ქარია, არ არიან. სად არიან ვეფხვები, ლერწმიანში არიან, ლერწმიანში ქარია, ვეფხვები არ არიან. ჩემი მკვდარი კი არა, შენი პატიმარია, მიველ, ციხე გავტეხე, არ არიან, ქარია, შვილო, მამა გიყვარდა, თქმა ვერ მოასწარია, გზაზე გამოეკიდე, არ არიან, ქარია. ეშმაკს ერქვას სახელად, ვინც მე ხელი დამრია, სად არიან მამები, მამები სად არიან. იმათ სახელობაზე ხე ვერ გავახარეა, რაც იპოვეს, სულ დასწვეს, ვერვის მოსახმარია, საქართველო, მითხარი, ნუთუ მხოლოდ ქარია, სად არიან მამები, მამები სად არიან, გავალ გავიხედები, არ არიან, ქარია, საყელოზე ვის მივწვდე, მამები სად არიან. არ არიან მამები, საქართველო ქარია. ობლად დავეყარენით, მამები არ არიან, ცოცხლები არ არიან, მკვდარი ისეც მკვდარია. დღე არი, არ არიან, ღამეა, არ არიან, ქარია, არ არიან, არ არიან, ქარია.

უპატრონო ბიჭს, ფუჰ

ბიჭოვ, შენ დედა არა გყავს? ბოჭოვ, შენ მამა არა გყავს? ბიჭოვ, ქართველი არა ხარ? ბიჭოვ, პატრონი არა გყავს?

ვინ არის შენი ბიძია? ვინ არის შენი დეიდა? პანჩურეთელი არა ხარ? ბიჭოვ, პატრონი არა გყავს?

ვინ არის შენი მამიდა? ვინ არის შენი პაპიდა? შენ რა, ფესვები არა გაქვს? ბიჭოვ, პატრონი არა გყავს?

ბიჭოვ, ბებია არა გყავს? ბიჭოვ, ბაბუა არა გყავს? ნაგვის ქვეყანა არა გაქვს? ბიჭოვ, პატრონი არა გყავს?

არც ცოლის დედა არა გყავს? არც ცოლის მამა არა გყავს? თბილისის სუნი არ აგდის? ბიჭოვ, პატრონი არა გყავს?

ბიჭოვ, ძმაკაცი არა გყავს? ბიჭოვ, დაქალი არა გყავს? ამაყთა ქვეყნად არ ცხოვრობ? ბიჭოვ, პატრონი არა გყავს?

არც საყვარელი არა გყავს? არც მეზობელი არა გყავს? შენ ფუისელი არა ხარ? ბიჭოვ, პატრონი არა გყავს? ძმაკაცის დასაც არ ხეხავ? დაქალის ძმასაც არ ხეხავ? მეზობლის დედაც არა გყავს? ბიჭოვ, პატრონი არა გყავს?

ბიჭოვ, ნამუსი არა გაქვს? ბიჭოვ, სინდისიც არა გაქვს? მე შენგან პასუხს მოვითხოვ: ბიჭოვ, პატრონი არა გყავს?

ბიჭოვ, რაინდი არა ხარ? ბიჭოვ, ბიჭბუჭი არა ხარ? ბიჭოვ, ნაგავი არ გიყვარს? ბიჭოვ, ვაჟკაცი არა ხარ?

ივერთა ადათს არ მისდევ? პანჩურეთელებს ღალატობ? ბიჭოვ, პატრონი არა გყავს? ბიჭოვ, ქართველი არა ხარ?

უსათაურო

საგიჟე პანჩურეთია, გიჟები ჩვენ ვართ ყველაო, ერთი ჭკვიანიც რომ გაჩნდეს, მაშინვე უნდა შველაო. ფრაგმენტი დაუმთავრებელი ეპიკურ-პატრიოტული თზზულებიდან

* ...როგორც ნისლის ბალანდა, დებილების კამანდა...

* ...ეჰეი, ძმაო, როგორ ღვინდები, მიირთვი სოფლის ტკბილი ბლინები...

...გაბრაზებული მე დავწვდი ქვებსა, მარდად ვესროლე სამშობლოს მტრებსა...

...აკურკური, ბაკურკური, მინდა შენთან მე კურკური...

*

*

*

...კარვის კალთა ჩახლართული, აჰა, ქალო, ჩემი გული...

*

ცნობები ავტორთა შესახებ

ფირუზ ჩხეიძე დაიბადა ქ. ფოთში 1960 წელს. სწავლობდა ფოთის სახელოსნო სასწავლებელში, სადაც იგი ჩაება რევოლუციურ მოძრაობაში და იყო მებრძოლი რაზმის წევრი. მას ევალებოდა არალეგალური ლიტერატურის შოვნა და ჩამოტანა თბილისიდან და ბათუმიდან და მისი გავრცელება ფოთის მუშებსა და მოსწავლეებში. მშობლებმა მას სიყრმიდანვე შეაყვარეს ქართული პოეზია, და ნორჩმა ყმაწვილმა დიდი ენთუზიაზმით მიჰყო ხელი ლექსების თხზვას. მისი პირველი პოეტური კრებული "დაჰკარ, დაჰკარ!" 1976 წელს გამოვიდა ქ. ქუთაისში. კრებულის წინასიტყვაობა ეკუთვნოდა ცნობილ ქართველ რევოლუციონერსა და სამტრესტის ერთ-ერთი სექტორის ხელმძღვანელს, ცეკავშირისა და საზოგადოება "მწყემსის" გამგეობის წევრს, სერგო თავდიშვილს. 1980 წელს პოეტი შევიდა ფოთის მტვირთავთა არალეგალურ კავშირში. ამ პერიოდში მას ხშირად უხდებოდა არალეგალური კრებების მოწყობა, რომლებზეც ის და მისი მეგობრები საკუთარ პოეტურ შემოქმედებასაც აცნობდნენ მუშებს. 1985 წელს ფირუზ ჩხეიძე თბილისში ჩამოვიდა და და მუშაობა დაიწყო ტრამვაის პარკში. მალე იგი აირჩიეს ტრამვაის პარკის პარტიული უჯრედის მდივნად. ამ დროიდან იწყება მისი ინტენსიური ურთიერთობა თბილისის სხვადასხვა პოეტური წრის წამყვან მუშაკებთან. მის ლექსებს და ინტერვიუებს ბეჭდავენ წამყვანი საზოგადოებრივი და ლიტერატურული ჟურნალ-გაზეთები, გამომცემლობები გამოსცემენ მის კრებულებს. 1990 წელს პოეტი აირჩიეს თბილისის საბჭოს საბინაო სამმართველოს უფროსად, 1995 წელს ის გახდა საქართველოს სსრ შრომის სახალხო კომისარიატის ინსპექტორი, 2002 წელს – საქართველოს პროფსაბჭოს ცენტრალური კლუბის გამგე. ხოლო მომომდევნო 2003 წელს ფირუზ ჩხეიძე დაჯილდოებულ იქნა წითელი დროშის ორდენით. ბოლოს გამოსცა ლექსების წიგნი "ცავ ფირუზ, ხმელეთ ფირუზო!".

აშუღი ოგანეზა ახალციხელი (იგივე ოგანეზ მარტიროსიანი) 1970 წელს დაიბადა ახალციხეში. სოფლის სკოლის დამთავრების შემდეგ ჩამოვიდა თბილისში და ვაჭართან ხელზე მოსამსახურედ მოეწყო მაღაზიაში. თავისუფალ დროს გატაცებით კითხულობდა ქართულ ლიტერატურას. ადრევე დაიწყო ლექსების წერა სომხურად და ქართულად. მისი მდიდარი შემოქმედება ვრცელდებოდა თბილისისა და ახალციხის პოეტურ წრეებში, 1999 წელს დაუბრუნდა მშობლიურ ახალციხეს და გახდა ადგილობრივი რევკომის წევრი, 2002 წელს კი დააწინაურეს და კომპარტიის ახალციხის კომიტეტის პასუხისმგებელ მდივნად დანიშნეს. 2004 წელს, დაუსწრებელი პედაგოგიური კურსების დამთავრებისთანავე, შესთავაზეს თბილისის ნავოზიანის სახელობის ჰუმანიტარული აკადემიის სწავლული მდივნის პოსტი, რაზეც უარი თქვა პოეტური თავისუფლების სასარგებლოდ და მოღვაწეობა განაგრძო მშობლიურ მხარეში. მისი პოეტური საღამოები ხშირად იმართება თბილისის ლიტერატურულ კაფეებში და დიდი პოპულარობით სარგებლობს პროფესიონალ ქართველ ლიტერატორებს შორის. მიმდინარე წელს გამოიცა მისი რჩეული ლექსების ტევადი კრებული: "თბილისო, ჩემო სოფელო!".

დურმიშხან ტაბატაძე 1981 წელს დაიბადა ქ. თბილისში. პატარა დურმიშხანი მშობლებთან ერთად საცხოვრებლად გადასახლდა ქ. ბაქოში, სადაც მამამისს წვრილი ბიზნესი ჰქონდა. მალე მშობლები გაიყარნენ და მათ ყურადღებას მოკლებული მომავალი პოეტი ქუჩის გარჩევების აქტიური მონაწილე ხდება. ტრადიცია გრძელდება მამის მიერ თბილისში მისი გამოგზავნისა და ავეტიკ ყაზაროვის სახელობის სახალხო სკოლა-ინტერნატში სწავლის წლებშიც. 2001 წელს იგი დააპატიმრეს და იმყოფებოდა ჯერ მეტეხის, შემდეგ ქუთაისის და ბათუმის ციხეებში. 2003 წელს 22 წლის ჭაბუკი გადაწყვეტს, საბოლოოდ ზურგი აქციოს კრიმინალურ სამყაროს და მხოლოდ ბოჰემური ცხოვრების თავისუფლებით შემოიფარგლოს, პარალელურად, ბაქოში დაძმობილებული რევოლუციური აქტივისტების დახმარებით, იგი საპყრობილის ცივი კედლების დატოვებისთანავე ეწყობა საბჭოთა საქართველოს მეურნეობების ტრესტის მმართველის მრჩევლად და მომდევნო წელს ხდება თბილისის შინსახკომის საარქივო განყოფილების კურიერი. 2005 წელს იგი გადაყვანილ იქნა საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებულ გზატკეცილების სამმართველოში ინსპექტორად, სადაც დღემდე მუშაობს. დურმიშხან ტაბატაძის პოეტურ კალამს ეკუთვნის ლექსები, პიესები, ნოველები. მისი სცენარის მიხედვით გადაღებულია მხატვრული ფილმი, თავადაც შესრულებული აქვს არაერთი საინტერესო როლი ცნობილ ქართულ ფილმებში. 2008 წელს გამოიცა მისი ლექსების პირველი კრებული"სადარბაზოვ, კარგო გოგოვ!", რომელმაც მყისვე დაიპყრო ნორჩ თბილისელ მკითხველთა მართალი გულები. მისი ლექსის "კაცი ედგარი" ტექსტზე შეიქმნა ყველა თბილისელისთვის საყვარელი სიმღერა. თავად დურმიშხან ტაბატაძე ხაზგასმული თავმდაბლობით აღნიშნავს, რომ მისი პოეტური მცდელობები მხოლოდ დარდებისგან მისივე გათავისუფლების საშუალებაა და მეტი პრეტენზია არც შეიძლება ჰქონდეს პოეტების ქვეყანაში. და ეს მიუხედავად იმისა, რომ იგი სისტემატურად შეჰყავთ კემბრიჯისა და ოქსფორდის ყოველწლიურ ენციკლოპედიურ გამოცემებში: "აბა, გამოიცანი, ვინ ვინ არის?".

FRAGMENTARIUM VI

ВВ ВВВВВ ВВВВ ВВВВВВВ.

BBBBBB.

*

BBBB BBBBBBBBBBB, BBBBBBBB BBBBBBB, B BBBBB, BBBB BBBB

*

ВВВВВВВ ВВВВ ВВВВВВВВВ ВВВВВ В ВВВ ВВВВ-ВВ-ВВ

BBBBBB.

ВВВВ ВВВВВВВВВВ ВВВВВВВ, ВВ.ВВ.ВВВВ; ВВ.ВВ.ВВВВ

ВВВ ВВВВВВВ.

ВВВВВВ, ВВВВ

*

- BBB, BBBBBBBB, BB BBBB BBBBBB?

- ВВВВ ВВВВВВ?

- BBBB.

- BBBBB BBBBBB?

- BBBB?

- 888, 888, 88888 88 8888 88888.

*

- 88, 8888.

- BBB BBB BBBB, BBBB BB BBBBBBB BBBBB?

ВВВВВВВВВ ВВ ВВВВВВВ.

BB.BB.BBBB

BBBB, BBBBB BBB,

ВВВВВВВВ ВВВВ,

BBBBBBBBB.

ВВВВВВВВВВ, ВВВВ,

BBBB

*

BBBBBBBBB BBBBBBB

(฿฿฿฿฿฿฿฿฿฿฿฿฿฿฿฿฿฿฿฿฿฿฿฿฿฿฿฿฿฿

ß.

ß.

ВВВВВВВВВ ВВВВВВВВ ВВВВВВВВ ВВВВВВВВ.

ß.

BBBBBB.

ВВВ ВВВВВВВВ – ВВВВВВВВВВВВВВВВВВВВ.

ß.

ß.

ß.

ßß.

ßß.

ВВВВВВВВВ, ВВВВ; ВВВВВВВВ, ВВВВ.

FRAGMENTARIUM VII

მშობლიური ელეგია

გრიგოლ ორბელიანი, მუშა ბოქულაძე (1877)

(ენერგია ჭიის, როცა მას ფეხს აჭირებენ).

ნიკოლო მიწიშვილი, ფიქრები საქართველოზე (1926)

ჩვენს ყოველდღიურ სილამაზეს და სიამაყეს და მათხოვრულ სულს და მონობის ზეშთაგონებას, მრავლად ბოძებულს, საარაკოს, საყოველთაოს, მშობელი მხარის მთვარე მშვიდად ემშვიდობება. და არც ხმა ისმის, არც ბოყინი და არც ყროყინი, შობილი მშობელს არას ეტყვის, მშობელი შობილს, და რადგან შენი იმედებიც უიმედოა და მადლიც იცი სახედრულად მხედრული შრომის, ნუღარ აყოვნებ, მამულის ხმებს ყური ათხოვე და როცა სწორედ შენ გელიან ყველა ტაძარში, ცრემლი შეიშრე, მწარე ფიქრებს დაეთხოვე და ბადე ჩააგდე, მებადურო, სამშობლოს წყალში. შენს ნაწყალობევ, ნაგვიანევ ძილს მოწყვეტილო,

როცა ტოროლა თავის სატრფოს სათუთად პროშნის, ბადე ჩააგდე, მებადურო, ამ წმინდა წყალში, და ამოზიდე კიდევ ერთი განავლის კოშტი, რომელსაც თვალი, როგორც ლოცვა, როგორც ანდერძი, ლურჯი ზეცისკენ აღუპყრია ალალი, ნაღდი; რომელიც მყრალ პირს ფართოდ განხვნის და როგორც ასი, ასიათასი, მილიონი და მილიარდი, უფრო ზორბა და უფრო მძიმე განავლის კოშტი, მშობელი ზეცის მზის სხივებში ამოვლებული, შველას ითხოვს და მშობლიური წყლებისკენ ილტვის და შიშით მოცულს განწირული უფეთქავს გული. ო, მებადურო, ჯარისკაცო ჩამოკონკილო, შენი ობოლი პანჩურეთის ყველა კუთხეში ბადე ჩააგდე დამშეული ყველა ბავშვისთვის და არ უჩვენო მაღალ მიზნებს უხეში ზურგი. დე, ღმერთს შესთხოვე, წარმატება თან სდევდეს მუდამ ამ წმინდა წყალში შენი მტკიცე, მჭიდროდ ნაქსოვი ბადის ჩაგდებას, ჩაძირვას და მარჯვედ მოზიდვას, არ გააცუდოს შენმა შრომამ არც ერთი ფსონი. ნაღავლი იყოს ნოყიერი, რათა ღანაყრდეს შენი ობოლი ჩანჩურეთის ჩვილთა თაობა, რათა დანაყრდეს ყველა ბავშვი, რომელსაც შია, ნადავლი იყოს ამჯერადაც უხვი და ზორბა. ბადე ჩააგდე ჩვენთა სულთა სასიხარულოდ, რათა განაგრძოს ჩვენს ხორცზე და ჩვენს ძვლებზე ლოცვა აწ გარდასული, ცად წასული ბავშვების ხსოვნამ, და შეწყდეს ჯერაც ვერმოკლულთა ჟლეტა და ხოცვა. ბადეებმა კი უბედური მშობლების ყოფა მედგრად მიმართონ ჯერ ცოცხალი სულ სხვა ბავშვების მომავლისკენ და შიმშილისკენ, სადაც როკვაა გმირული სულით შევსებული სულ სხვა ფაშვების. ბადე ჩააგდე, მებადურო, წმინდა ღორების

წმინდა განავლით ადუღებულ უწმინდეს წყალში და მოგვიბოძე ჩვენ საკვები ჩვენი არსობის, რათა გაგრძელდეს, გახანგრძლივდეს მონების მარში. ო, მოგვიბოძე სალაფავი ჩვენი არსობის, შეზავებული კრისტალური ტალახით, ფურთხით, რომელიც, როგორც კაცის გული ფიქრით, ოცნებით, გაჯერებულა ამ ღორების ღორული სუნ(თქვ)ით. წმინდა წყლებისკენ საცოდავად აჩქარებულო, ბადე ჩააგდე, მებადურო, ჭადრის გამხმარი, გამოფიტული ფოთოლივით მოწყვეტილი და ფრთებდაკეცილი საქართველოს ყველა კუთხეში ყოველდღიური შენი ხორცის, შენი სახლაკის, დედიშენის და მამიშენის, შენი ცოლ-შვილის დაღლილი ხორცის კიდევ ერთხელ გადასარჩენად დიადი აწმყოს მადლით მოცულ ამ სირუხეში. და გიხაროდეს, გიხაროდეს, რომ სამუღამოდ დანგრეულია ყველა ხიდი, რომელიც ჩვენს სულს სიცოცხლესთან და სიყვარულთან აკავშირებდა; ერთ დროს ოფლით და სიმღერებით მყარად ნაგები, მეცხრე ცასთან და ცის ფერებთან აკავშირებდა; რომ, როგორც იქნა, ეს ღღეც ღაღგა ღა, როგორც იქნა, დაპყრობილია ყველა ტვინი, ყველა შეგნება, რომ, როგორც იქნა, გამარჯვების ჟამმა ჩამოკრა და გონის ძახილს აღარავინ წამოეგება; რომ უკვე ყველა ის სიმაღლე დაპყრობილია, რომელიც იმედს და ყველაფერს, რაც გაშინებდა, ნარწყევს, ნაღვინარს, ნაღებინებს, სპერმის ნარჩენებს, შენი მამულის ობოლ გულთან აკავშირებდა. ო, მებადურო, გიხაროდეს, რომ დრო გაქრა და ყველა სიმაღლე სამუდამოდ დაპყრობილია.

თბილისი, იანვარი, 2011

დანართი ლექსები ახალი პოეტური კრებულიდან

1.

33 3333 33333, 3333333333 3333 33 33333, 33 33333333 33 3333333 33 333333, 33 – 3333 3333333, 3333333 3333 33333 33, 333 333333 33, 33333 33, 33333 33 333333 33333333 333333333: 333333 33333. 3333333 33 33333, 3333333 3333333 3333 3333,

2.

33333333 3333 33 33333, 33 3333 33333 33333333, 3333333, 333 3333, 333 333333, "33333", "333333333", "33333333", "333333", "333333" 33 3. 3.,

33 33333333333, 33333333 33333333 33333 33333, 33333 3333333 33333333 33333333, 3333 33333

3.

333, 33333 333 33333 333333 33333, 3333 33333 33333, 33 333 3333333 333333 ,,333333333" 33 333333 33333,

4.

> თბილისი, 14-19.07.2011 თბილისი, 30-31.07.2011

\$\$\$\$\$ \$\$\$\$\$ \$\$\$\$

თბილისი, 09.11.2011

თბილისი, 01-09.05.2012

ZZXZZZZZZZZ ZZZZZZZZ

zzzx, zq xzz zz zz zzzZz zzZzzzzz, zzzzzzzz zz zzzzz, zzzzz zzzzzZz zz zzqzzZzz zz, zzz zzzzz, Zzzz zzZqzzzz zz zzyzz, zz zzzz, zzzzzzzzzz, zzzgzzz zzzZzxzz zz Zzzz zzzZxzzz zz Zzz xzzzzz, zzzz ZzzzqzZ zzqzzzzZ zzzz zzzz, zzzzz xzzzz Zzzz zz zzzzz yzzzz zzzZz Zzqzz zzzzz Zzqzzz, ZZZZZZZ ZZŻ ZZQZZZZŻ ZZZZŻZ XZZZZZZZZ ZZZZZŻ ZZZZZŻ ZZ ZZZZZZZZZ ZZZZZZZZ, ZZZ ZZZZZZZZ, zzzzz zz zzzzzzzz, zzzz ZzZqzzz yzzzz zzqzz zzzzz, zzqzz, zz zzzyzzz Zzzzzzz, zq – zzz zzz, zzzzz Zzz zzZzzz, zzZzzzzZz zzzyzzzz Zzqzzzzzz zzz Zz zzz zzzz xzzz zzzz, zzzzz, zz, zzz zzyzzz Zzzz zzz zzqzzzzz zzzzzzzzz, zzqzzzzzz ZZZZ ZZ ZZZXZZZZ ZZZZZZZZZZZ, ZZZZXZZ ZZ ZZZZ ZZZZZ ZZXZZ, ZZZZ ZZQZZZZ ZZ ZZZZZ, ZZZZZZZZ ZZ ZZQZZZZZZ ZZZZZZZ ZZZZZ, zzzz zzzzZz zz yzzz Zzqzzz zz zz zzzzqzz zzqzzzz zzzzzZZ

თბილისი, 17.06.2012

1. \$\$, \$\$ \$\$\$\$v\$ \$\$\$\$\$: \$\$\$\$, yv\$\$\$ \$\$v\$\$\$ \$\$x\$\$\$\$ \$\$\$\$\$u\$\$\$: f\$\$\$\$\$\$, \$\$\$\$\$\$, \$\$\$\$\$\$

\$\$u\$\$\$\$\$\$ \$\$\$\$v\$\$\$\$ \$\$\$f\$ u\$u\$\$\$\$v\$\$:

\$\$\$\$\$ yv\$\$ x\$u\$\$ \$\$ ux\$\$\$v\$ \$u\$\$\$\$\$ x\$v\$:

yv\$\$\$ \$\$ \$\$\$\$\$\$, \$\$\$\$\$\$\$ \$\$\$\$\$\$ \$\$\$u\$u\$\$\$\$.

2. \$\$\$

\$\$\$\$ \$\$\$x\$\$\$ \$\$\$\$\$u\$\$\$\$ \$\$\$\$\$\$ x\$\$\$ \$\$\$\$\$u\$\$ \$\$\$\$ux\$\$ \$\$\$\$\$\$:

\$\$v\$\$\$\$\$, \$\$\$xv\$\$\$, \$\$\$\$\$\$:

\$\$\$\$ y\$v\$\$\$\$u\$ \$\$\$\$y\$f\$\$\$\$, \$\$\$\$\$\$\$\$ \$\$ \$\$u\$\$\$\$\$ \$\$xv\$\$\$\$\$\$ \$\$\$\$ u\$\$\$\$x\$\$ \$\$\$\$\$\$

\$\$\$\$ \$\$\$\$\$ \$\$\$\$: \$\$\$\$ \$\$\$\$ \$\$\$\$ \$\$\$\$. \$\$\$\$ \$\$\$\$

3.

\$\$\$\$ \$\$\$\$\$\$ \$\$\$\$\$\$ \$xv\$ \$\$\$\$\$x\$\$, \$y\$ \$\$\$\$\$\$ \$\$\$\$\$\$\$ \$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$ \$\$\$\$\$\$\$ ux\$\$\$v\$ \$xv\$ \$\$\$yv\$\$\$\$, \$\$\$\$ \$v\$\$\$\$\$\$ \$xv\$ \$\$\$\$v\$\$\$\$\$ \$\$\$\$

\$\$\$\$\$\$\$ \$u\$\$\$\$\$, x\$\$\$\$, \$\$x\$\$\$\$ -\$\$\$\$\$\$\$, \$\$\$\$\$\$, \$\$\$v \$\$\$\$\$\$:

\$y\$, v\$\$\$ x\$\$, \$\$\$\$\$\$\$ \$xv\$ \$x\$u\$\$, \$xv\$ \$\$x\$\$\$\$\$.

თბილისი, 25.09.2012-06.10.2012

ÄBÖÖÄ BÄ BÄÖÖÄBÄÄBÄ

BÄÄB, ÖBÖ ÄBÄB, BBBÖÄÄ ÄBBBÄBÄÄ BÖÄBÄÖ BBBÖÄB ÄBBBÄB, BÄÖÄ ÄÖBÖÄBÄ BÄ ÄBÄÄBB ÄÖÄBÄÖ BÄ BÄÖBÄÄÖÖB ÄBÄÄ BÖÄÄÖÄBÖ, ÖÄÖÄ ÄÄÖÖÄ BBBÄÄ ÖÄÖÄ BÄÖBBBBÄÄ, ÄB ÖBÄÄÄÖÄÄ BÖÄBÖBBBÄBÄ, BBÄB ÄBÄ ÖBÖ BÄBÄBÄBÄ, ÖBÄÖÄBÖ ÄBÄÄ ÖÖÖBÄÄÄÖ BÄ ÖBÄÄÖ:

BÄÄB, ÖBÖ ÄBÄB, BÄÖÖÖÖÄÄ BBÄÄÖ BÄÖÖÖÖÄB ÄÄÖÄÖÄÖB, BÄÖÄ, ÖBBBÖÄ ÄÖÖBB ÖÄÖÄBÖÄ ÄÖBÄÄÄÄÄ BÄÄÄÄÄÄÖBÄ, ÄÄÄBBÖBÖBÄ ÄBÄÄ ÄBBÖÄBÖBÄÄÖ ÄBBÄÖB ÖBBBBÄÖ BÖBÄÖÄ ÖÄÖÄ, ÖBÄÄBÄÄÄ, ÖBBBÖÄ ÄBÄÄBÄÄBB ÄBÄB BÄÄÄÄÄÄÖBÄ, ÖÖÄÄÄBÄÖBÖ BBÄÄÖ BBÄBÄÄÖÄ BÄÖÄBBÖÄB, BÄÖÄBBÖÄB ÄBÄÖÄ ÖÄÖÄBÖBÄÖÄ:

BÄÄB, ÖBÖ ÄBÄB, BBÖÄBÄÖ ÄBÄÄ ÖBBBBÄÄÖÄBÖ BÄBÖÖÄB ÖÄÄÄBB Äöbbööä bä öäääböä ääböböää öäöääääöä öäöbbäö, öbäbäöää bäöä bäöä öäöbbä äböböbbbä äbääb öbböäö ääöääöbäböä

ÄÖÖßÄßÄÄÖ,

BÄÄB, ÖBÖ ÄBÄB, ÖÄBÖÄBBÄB ÄÄÖÄBÄÖB ÖÄBÖÄBBÄÄ BBBÄÄ ÄÄ BÖÄBÄÖ, ÖBÄBÄÄÄ ÄBÄÄÄ BÄÄÄ ÄÖB BÄÖÖBBÄ, ÖBBBÖÄ BÖÖÄBBÖÖÄ BÄ ÄÖÄ ÄÖÄBÄÄÄ, BÄ BÖ BÄÄ ÖBÄBÄÖÄÄ, ÖBBBÖÄ ÄÄBÄÖBÄÖÖÖ ÖÄÖÄBÖÄÖ ÖÄÖBÄÄÖÄ ÖÄÄÖÄBÄÄÄ, ÖÄÄÄÖ-ÖÄÄÄÖ ÄBÖBÄBÄ ÖÄÄÖÄÄÖ, ÄBÖBÄBÄ BBÖÖÄÄBÄÖÄÖÄÄ ÄÄBBÖÄ ÖÄÄÖBÖÄÖ

ÄÖ, ÖÄBÄÄ ÖÄBB ÄÖÄÖ ÄBBÄÖBBBÄBBÄ ÄÖÄ BÖÖÄ BÄÄÖÄÄ ÄÖ ÖBÄÄÄBÄ, ÄÖÖÄB:

BÄÄB, ÖBÖ ÄBÄB, ÄBÄÖÄ BÄÖÄÖÄÖÖÄ, ÄÖÖÖÖÄÖ ÄÄ ÄÖÖÄÖÄ ÄÄBB BBBÖBÄÄB, Öbääbäää, öbbböä ääöäööbbää, äöbbäääö ääbböä äöbää böbäö öäbbb bä äöäö öääöäöbbäääö, äöäö äöööbbäääö bäöbbääää ööbääöä

ßßÄÖÄÄßÄÖÄ,

ÄÖÄÄBB ÖÄÄÖBBÄÄB BÄBÖÄÄÖ ÄBÄÖ ÄÖÖÖBÄÖ ÄÖBBÄÄBBB, BBBÄÄÄBÄÖ Äöbbääbbb, bbbääbbb, bbbääbbb,

ÄÖBBÄÄBBB, ÄÄ ÄBBBÄÖÄ ÄÖBBÄÄBBB, ÖBÄÄBÄÄÄ ÖÄÄÖBBÄÄB ÄBÄBÖÄÄÖ Äbäöäöbö:

ÖÖÄBÄÄ ÄBÄÄBÖBB ÄÖBÄÄÄÖÄ, ÖBÄÄBÄÄÄ BBÖ ÄÄÖBÄBÖ ÄBBÄBB ÄÄÄÖ BÄÄÄÖ, ÖBÄ ÄB BÄÖ, BÄÖÄ BBÖ BÄÖBÄ ÄÄÖBÄÖ BBÖÄ BÖÖÖ, BBÖ BÄÖBÄ ÄBÄÖ ÄÄ ÖBBÄ BÖÖÖ, ÖBÄBÄÄÄ ÖBÖ BBÖ BÄÖBÄÖ, BBBÖÄÄ ÄBBBÄBÄÄ BÖÄBÄÖ BÄBBBBÄÄÄ ÄÄÖÄBÄÖÖ, ÖÄÄBBÖÄ ÖÄBÄÖ BÄÄBÖÄÄÖ BÄ ÄÄÄBÖÄBÖÄÖ ÄBÖÄÄBBÖB ÄÖBÄÄ BÖBÄÖ ÖÄBBB:

ÖÄBÄÄ ÖBÄÄÖÄÄBÖÄ ÖBÖÄ BÄÄ ÄÖB ÖÖBÖÖ, ÖBBBÖÄ ÖBÄÄÖÄÄBÖÄ ÄBÄÄ BÄÄ ÄÖB Ööböö,

ÄÄÖÄ BBBÄÄ BÄÖBÄÖÖÄÄ BÄ BÄÖÖÖÄBÄÖÄÄ ÄÄÄÖBÄÖ BBBÄÄ BÄÖBÄÖÄBBÄÖ ÖÄBÄBBÖÄÄÄ ÄÄBBÖÄ ÖÄÄÖBÖÄ, ÄÄBBÖÄ ÄÖBÄÄÄ BÄ ÖÄÄÄÄÄ, ÄÄBBÄB ÖÄßÄßßÖÄÄÄ ÖBÖÖ BÄÖÄÄÄBÖBBÖBÄÄÄB ÄÖBÖÖÄ BÄÖÖÄ BÖÖÖÖÄ ÄÄBÄBBÖÄBÄÄÖÄ ÖÄÄBÖÄ?. ÄÄÄÖÄ BÄÖÖÄ BBÄÄÖÄ BÄÄÖÄ ÄÄBÄÄBÖÄÖÄBBÄBÖBÖÄÖÄÄÄÄBBÄÖBÖBBÖÄ ÖÄÄBBÖÄ ÄÖÄÖBÄBÖÄÄÖ ÄBÄÖÄ ÖÄÄÖBÄBÖÄ?, ÖÄÄBBÖ BÖÄÖ BBBÖBB ÄÖÄBÖÖBBÄ ÄÖÖBÄÖÄ BBBBÄÄBÖÄ?, ÖÄÄBBÖ BÄÄÄÖ ÖBÄÖBBÖBÖÄ ÖÖÖÖBÄÖÄ?: ÖÄBÄÄ ÖBÖBB ÄBBB BÄ ÄÄÖBÖBB: BÖÖÖ BÄ BÄÖBÖBÄÄB ÄÖÄÖÖ ÖÖBBÖÄÖABB ÖßÖÖÖßÖÖ. BÄÖÄ BÄÄBÄBÄÖÄÖBÄ, ÄBÄÄB BÄ ÄBÄÄB, ÖBÖÖ ÄÄBÖ ÖÄÖBBÖÄÖÄ ÄÖÖÄBÄÖ BÄ βÄÄβÄÖ. BĂ BĂBBÖBBÖ, ĂBĂĂB BĂBBÖBBÖ ÖBÖÖ ÖÖÖÖÖBÄÖ, BÄÖ BĂBÖÖ, BÄÖ BÄÄÄÖ ÄBÄÄB βÄÄÖ, ÄÖ, BÄÖÄÄ ÄBÄÄB ÄÖÄÖÖ ÖÖBBÖÄÖÄBB – ÖBÖÖÖBÖÖ, BÄÖÄÄBÄÄÖ ÄÖB **ÖÖÄßÄÄÄÖßß**: BÄÖÄÄBÄÄÖ ÖBÖÖÄBB, ÖBÖÄ ÖÄBÄÖÄÖ BBBÄÄ ÄBÖÄB ÄBBBÄBÄ BÖÄBÖÄ ÖBÖBBÖÄÖ BÄ BBBÖÄÖ, BÄÖÖÄBBÖBÄBÄÖ BÖÖÄBBÖÖ ÄBÄÖÄÖBB. BÄÖÄ ÖBÖÖ ÖÄÄÄBÖÄ BÄ ÄÖBÄÄÖÄ **BÄÖÄÄÖÄÄÄ** BBÄ

BĂ ÖBÖÖ BÖÖBÖÄ ÄÖBBÖÖÄ BÄÖÄÄÖÄÄÄ BBÄ BÄ BÄ BÄÖÄÄ, ÄBÖÖÄÖ BÄ BÄÖÖÄBÄÄBÄÖ ÖÄÖÄBÖÖ, BÖBÄÖ ÖÖÄBBÄÖÄBÖ BÄÖBÄÄÖÄ ÄBBÖÄBÖ, BBÖÄBÄ ÖBBBBÄÄ BÄ BÖÄÖBBÄBÄÄ är ar ar

ÖÄßÄßÄ:

თბილისი, 23.12.2012-25.01.2013

დათო ბარბაქაძე

FRAGMENTARIUM V, VI, VII

დანართი ლექსები ახალი პოეტური კრებულიდან

წიგნი გამოსაცემად მოამზადა ავტორმა 2013 წლის 3 თებერვალს. ტირაჟი: 3 (სამი) ეგზემპლარი.

წიგნის ელექტრონული ვერსიის მოძიება შესაძლებელია ინტერნეტში, საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკის ელექტრონული რესურსების კატალოგში.